

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

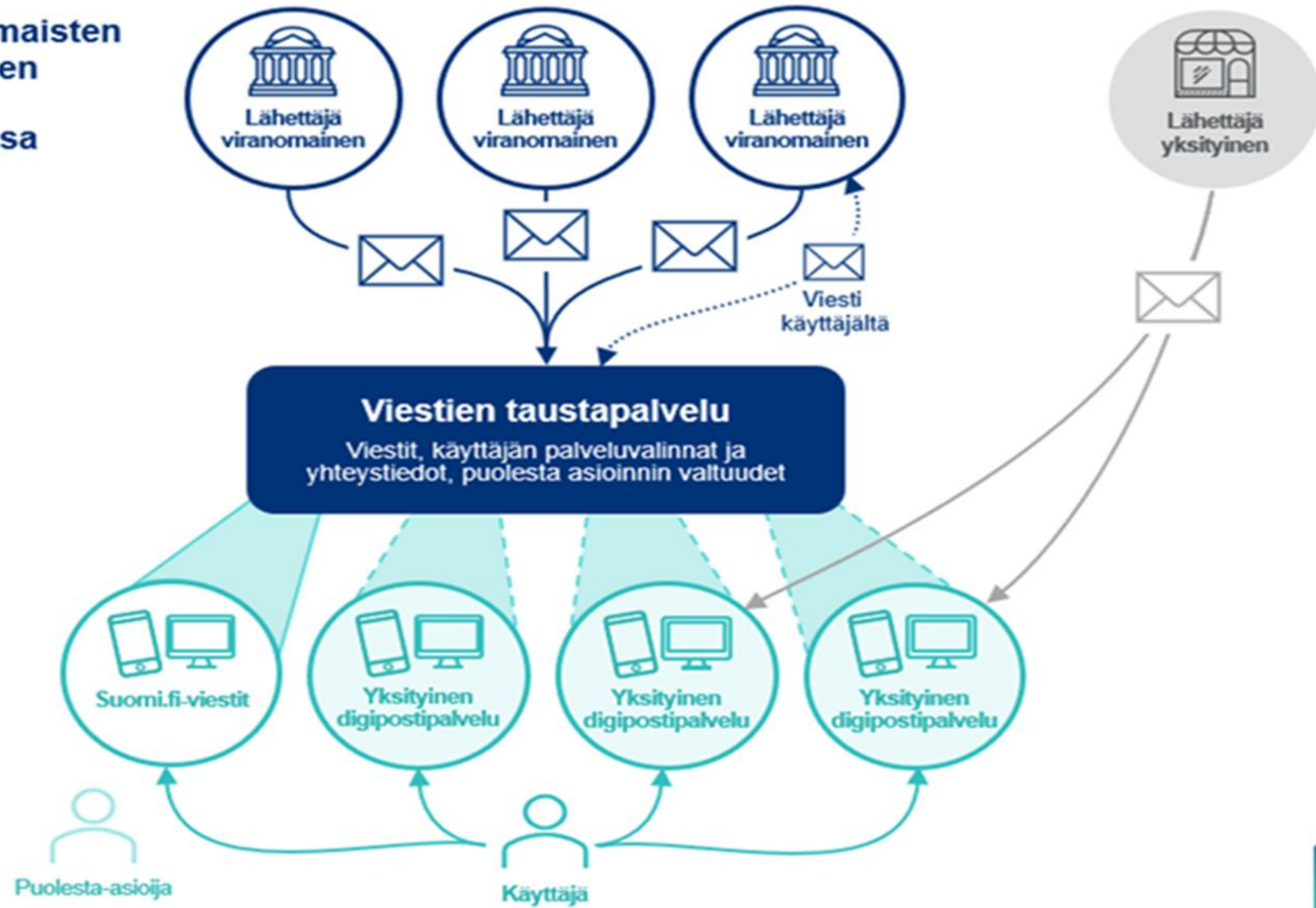
HE laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (HE 58/2026 vp)

SAMI AALTO, LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS
HALLINTOVALIOKUNTA 1.6.2026

Tausta ja tavoite

- Esitys perustuu pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan ja valtiovarainministeriön asettamaan Ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishjelmaan
 - Hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana ja että *hallitus selvittää kustannustehokasta tapaa mahdollistaa viranomaispostin lähettäminen yksityisiin digipostipalveluihin.*
- Hallituksen esityksen tavoitteena on mahdollistaa hallinnon asiakkaille viranomaisten sähköisten tiedoksiantojen vastaanottaminen Suomi.fi-viestit -palvelun lisäksi myös yksityisissä digipostipalveluissa.

**Tavoitetilä viranomaisten
lähettämien viestien
näyttämiseksi
digipostipalveluissa**

Esityksen lähtökohdat

- Nykyisin viranomaisten sähköinen tiedoksianto tapahtuu pääsääntöisesti Suomi.fi-viestit -palvelun (viestinvälityspalvelu) kautta
- Palvelussa on 14.4.2026 voimaantulleiden lakimuutosten jälkeen yli 3,8 miljoonaa käyttäjää
- Esityksessä on arvioitu, että DVV:n tukipalvelulain nojalla tuottamassa ja kehittämässä Suomi.fi-viestit -palvelussa on kyse julkisesta hallintotehtävästä
 - Palvelun käyttöliittymän eli niin kutsutun katseluohjelman tarjoamisen on arvioitu olevan avustava julkinen hallintotehtävä
 - Jotta yksityinen digipostitoimija voisi näyttää Suomi.fi-viesteihin lähetettyjä viranomaisten tiedoksiantoja palvelussaan, avustavan tehtävän antamisesta yksityiselle on säädettävä PL 124 §:n nojalla lailla.

Tehtävän antaminen palveluntarjoajalle sopimuksella

- Tukipalvelulaissa säädettäisiin palvelutuottajan eli DVV:n mahdollisuudesta antaa sopimuksella palveluntarjoajalle, kuten yksityiselle toimijalle, hoidettavaksi viranomaisten Suomi.fi-viestit -palveluun lähettämien sähköisten tiedoksiantojen näyttäminen katseluohjelman avulla.
 - Katseluohjelma määriteltäisiin laissa ja sillä tarkoitettaisiin digitaalista palvelua, joka toimii viestinvälityspalvelun käyttöliittymänä.
 - Lakiin selvennettäisiin, että palvelutuottajan on tarjottava katseluohjelma, vaikka se olisi antanut tehtävän muulle palveluntarjoajalle.
 - Palvelutuottaja säilyisi jatkossakin vastuullisena viestinvälityspalvelua koskevasta kokonaisuudesta sisältäen mm. tiedoksiantojen rekisterit ja lokitiedot sekä herätteiden lähettämisen.
 - Palveluntarjoajan tarjoaman katseluohjelman käyttöönottoaminen olisi hallinnon asiakkaalle vapaaehtoista, ja se edellyttäisi hallinnon asiakkaan aktiivisia toimia ja tietoista tahdonilmaisua palvelun käyttöönotosta.
- Ehdotetussa sääntelyssä säädettäisiin vaatimuksia katseluohjelman tarjoamisen yleisille ehdoille, tehtävän hoitamiseen kohdistuvasta valvonnasta, toimijan kelpoisuudesta ja luotettavuuden arvioinnista sekä tehtävää hoitavien virkavastuusta.
 - Palveluntarjoajien olisi täytettävä ehdotetun sääntelyn mukaiset yleiset vaatimukset muun muassa luotettavuudesta ja riittävästä taloudellisista valmiuksista, jotta palvelutuottajana toimiva Digi- ja väestötietovirasto voisi tehdä sopimuksen tiedoksiantojen näyttämisestä palveluntarjoajan kanssa.
 - Palvelutuottajan olisi laadittava yleisesti saatavilla olevat vakiosopimusehdot, joiden noudattamiseen palveluntarjoajan olisi sopimuksessa sitouduttava.

Katseluohjelman tarjoaminen avustavana julkisena hallintotehtävänä

- Palveluntarjoajalle annettu tehtävä rajoittuisi teknisen käyttöliittymän (viestien luku ja kuittaus) tarjoamiseen.
- Kyse olisi teknis- ja avustusluonteisesta julkisesta hallintotehtävästä, jonka hoitamiseen ei liittyisi julkisen vallan käyttämistä.
- PeV on katsonut, että viranomaisia avustavia tehtäviä voidaan sopimuksella siirtää muiden kuin viranomaisten hoidettavaksi (PeVL 11/2006 vp, s. 2 ja PeVL 47/2005).
- Tehtävän siirtäminen sopimuksella perustuisi edellä mainitusti nimenomaiseen toimivaltasäännökseen tukipalvelulaissa, ja sen katsotaan täyttävän perustuslain 124 §:n vaatimukset eikä se vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai hyvän hallinnon periaatteita.
- Avustavaa julkista hallintotehtävää tehtävää hoitaessaan palveluntarjoajat olisivat suoraan velvollisia noudattamaan hallinnon yleislakeja niiden soveltamisalasäännösten mukaisesti.

Oikeusturvavaikutukset

- Esityksen myötä oikeusturvan toteutumiselle keskeisin riski on se, ettei yksityisen digipostitoimijan tarjoaman katseluohjelman valinnut henkilö ymmärrä valinnan vaikutuksia, jolloin häneltä saattaa jäädä huomaamatta tavallisena tiedoksiannona annettuja asiakirjoja.
- Riskiä pienentää muun muassa se, että
 - palveluntarjoajan katseluohjelman valitseminen on täysin vapaaehtoista ja valitakseen sellaisen käyttöön henkilöltä edellytetään aktiivisia toimia.
 - Henkilölle informoidaan selkeästi valinnan vaikutuksista.
 - Viesti on aina luettavissa myös Suomi.fi-viestit-palvelussa.
 - Hallinnon asiakkaat, jotka ovat ilmoittaneet sähköisen osoitteensa Suomi.fi-viestit -palveluun, saivat jatkossakin tähän osoitteeseensa ilmoituksen (herätteen) Suomi.fi-viestit -palveluun saapuneesta tiedoksi annettavasta asiakirjasta
 - Heräteilmoituksessa otettaisiin huomioon yksityiset digipostipalvelut

Tietosuoja, tietoturva ja häiriötilanteet

- Palveluntarjoajien on tehtävää hoitaessaan täytettävä myös muut niihin sovellettavaan olemassa olevan lainsäädäntöön, kuten tietosuoja-, tietoturva- ja kyberturvasäätelyyn, perustuvat vaatimukset.
- Laissa säädettäisiin velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin häiriötilanteissa, tietojärjestelmän irti kytkemisestä häiriötilanteessa sekä palveluntarjoajan velvollisuudesta ilmoittaa palvelutuottajalle ja katseluohjelman käyttäjille häiriötilanteista ja käytettävissä olevista suojaustoimenpiteistä.
 - Häiriötilanteisiin ja katseluohjelman valintaan liittyviä oikeusturvariskejä vähentää se, että palveluntarjoajien katseluohjelmissa näytettävät viranomaisten tiedoksiannot ja viestit olisivat aina luettavissa Suomi.fi-viestit -palvelussa.
 - Lisäksi oikeusturvamekanismina häiriötilanteissa olisi nykyisen säätelyn mukaisesti se, että tavallisten tiedoksiantojen tiedoksisaantiolettamasta voidaan poiketa, jos tiedoksiannon vastaanottaja näyttää, ettei hän ole tosiasiallisesti saanut tiedoksiantoa mainitussa ajassa.

Yhteistyö ja valvonta

- Palvelutuottajalla ja palveluntarjoajilla olisi ehdotuksen mukaisesti laissa säädetty velvoite tehdä yhteistyötä viestinvälityspalvelun ja katseluohjelmien toiminnan varmistamiseksi.
- DVV valvoisi palveluntarjoajia avustavan julkisen hallintotehtävän osalta
- Lisäksi nykyisen lainsäädännön perusteella palveluntarjoajia valvovat
 - Tietosuojavaltuutettu henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten osalta sekä
 - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kyberturvallisuussäätelyn osalta
- Ylimmät laillisuusvalvojat valvoisivat palveluntarjoajia niiden hoitaessa kyseistä julkiseen hallintotehtävään kytkeytyvää tehtävää.

Taloudelliset vaikutukset

- Esityksellä on kustannusvaikutuksia DVV:lle (kehityskustannukset 8,5 milj. € vuosina 2025–2027)
- Valtioneuvoston 30.4.2026 vuosille 2027-2030 päättämän julkisen talouden suunnitelman mukaan Digi- ja väestövirastolle osoitetaan ylläpitoa varten vuosittain 1,6 milj. euroa vuodesta 2028 alkaen.
- Esityksestä ei pääsääntöisesti aiheudu lisäkustannuksia viranomaisille.
- Esityksellä ei ole tunnistettu saavutettavan suoria taloudellisia hyötyjä, mutta esityksen mukainen kehittäminen voi parantaa yritysten liiketoimintamahdollisuuksia ja edellytyksiä uusien digitaalisten palveluiden kehittämiseen.
- Palveluntarjoajille ei maksettaisi kompensatiota (vapaaehtoinen tehtävä)
 - Mahdollisessa palveluntarjoajille maksettavassa tuessa on arvioitu olevan kyse valtiontuesta, jonka tulisi täyttää EU:n valtiontukisääntelyn edellytykset, mihin myös työ- ja elinkeinoministeriö on alustavassa arviossaan yhtynyt.

EU-ilmoitusmenettelyt

- Lakiehdotus on ilmoitettu Euroopan komissiolle
 - Teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevan direktiivin 2015/1535 sekä
 - Tietyiltä osin myös palveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2006/123/EY ilmoitusmenettelyjen mukaisesti.
- Ilmoitusmenettelyissä ei ole esitetty huomioita tai lausuntoja ehdotuksesta.
- Ehdotus on näin ollen kyseisten ilmoitusmenettelyjen kannalta hyväksyttävissä esitetyn mukaisena.

Lausuntokierros

- Hallituksen esityksen luonnos oli lausuntokierroksella 15.12.2025–1.2.2026.
- Lausuntoja saapui yhteensä 72, joista neljä (4) toimijaa ilmoitti, ettei lausuntoa anneta, ja 13 toimijaa ilmoitti, ettei niillä ole lausuttavaa.
 - Lausunnot ja lausuntotiivistelmä ovat hankeikkunassa (VM062:00/2025) lukuun ottamatta yksityishenkilöiden antamia lausuntoja (kaksi lausuntoa).
- Useat lausunnonantajat kannattivat esityksen tavoitteita mahdollistaa viranomaisten tiedoksiantojen toimittaminen myös yksityisiin digipostipalveluihin ja edistää hallinnon asiakkaiden valinnanvapautta.
- Osa lausunnonantajista katsoi esityksen edellyttävän täsmennyksiä avustavan julkisen hallintotehtävän arvoimiseksi sekä oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.
- Osa tunnisti haasteita liittyen siihen, ettei katseluohjelman tarjoamista koskevasta tehtävästä maksettaisi kompensatiota.
- Lausuntopalautteen perusteella ehdotettua sääntelyä on jatkovalmistelussa täsmennetty esityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla.

Voimaantulo

- Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2026
 - Laki mahdollistaisi sopimuksen tekemisen tehtävän antamisesta palveluntarjoajalle
 - Rajapintojen avaaminen yksityisille riippuu teknisen toteutuksen valmistumisesta (tavoite viimeistään 30.9.2026)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

SAMI AALTO
LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS
ETUNIMI.J.SUKUNIMI@GOV.FI